

Kako možemo podržati socio-emocionalno učenje u školi?

Laboratorija za razvojnu psihologiju i psihologiju obrazovanja

Šta je RULER program?

Program socioemocionalnog učenja koji se realizuje u osnovnim školama, podrazumeva učešće svih članova školske zajednice i podstiče:

- prepoznavanje emocija kod sebe i drugih
- razumevanje uzroka i posledica širokog spektra emocija
- imenovanje emocija upotrebom raznovrsnog i preciznog rečnika
- izražavanje emocija na društveno prihvatljive načine
- efektivnu regulaciju emocija

Zašto je ovaj program važan?

- Školsko učenje nije samo kognitivni proces. Ono se odvija uz pojavu brojnih priyatnih i neprijatnih emocija, koje mogu uticati na školsko postignuće, blagostanje i samopoštovanje učenika (Krstić, 2016).
- Socijalno-emocionalne kompetencije razvijaju se i strukturisanim učenjem koje podrazumeva planiranje, doslednost i refleksiju od strane odraslih, uz mogućnost da učenici vežbaju i primenjuju nove veštine u različitim situacijama (Durlak et al., 2015).
- Deca žive u složenom svetu - usled brzog tehnološkog razvoja, brojnih geopolitičkih nestabilnosti, te kulturnih različitosti - a zajednica im retko sistematski pomaže da razviju neophodne socijalno-emocionalne veštine kako bi se u tom svetu snašla (Durlak et al., 2015).

Efekti RULER programa u školi

- Prema sistematskim posmatranjima: pozitivnija školska klima - više pozitivnih interakcija i izraženiji osećaj povezanosti među učenicima, te između učenika i nastavnika; veće uvažavanje perspektive učenika i uzimanje u obzir njihovih interesovanja i predloga pri planiranju nastave (Rivers et al., 2013).
- Prema izveštajima nastavnika: više prilika za učenje putem saradnje i više interakcija usmerenih na emocije (Rivers et al., 2013).
- Prema eksperimentalnim istraživanjima: manje problema sa pažnjom i učenjem, veća prilagodljivost učenika (bolji socijalni odnosi), bolji uspeh iz engleskog jezika/jezika nastave, bolje radne navike (Brackett et al., 2012).

Primer obrade reči za osećanje „ushićenost” u okviru RULER programa

Razumevanje kako ljudi iz različitih društava i istorijskih perioda doživljavaju, izražavaju i regulišu emocije

Uključivanje roditelja i razumevanje njihovih životnih iskustava

Međusobno upoznavanje učenika, učenje različitim strategijama upravljanja emocijama

Podsticanje produkovanja različitih značenja emocije, kao i razvijanje vizuelne predstave emocije.

Od učenika se traži da povežu reč „ushićen” sa pročitanom pričom i opišu iskustvo jednog lika koji se osećao ushićeno

Učenici pitaju roditelje ili staratelje da opišu situaciju kada su se osećali ushićeno

Kada učenik kaže da je tim bio ushićen nakon osvajanja svetskog prvenstva, nastavnik pita učenike kako se oni osećaju kada postignu nešto značajno

Podsticanje učenika da kritički promišljaju kako se emocije razvijaju i menjaju tokom života

Nastavnici i učenici razgovaraju o situaciji kada su se osećali veoma uzbuđeno i srećno. Nastavnik formalno uvodi reč „ushićen” i objašnjava njeno značenje učenicima

Od učenika se traži da napišu priču sa uvodom, razradom i završetkom o osobi koja je od osećanja „utućeno” prešla do osećanja „ushićeno”

Podsticanje razumevanja određene emocije

Pročitajte više o RULER programu i emocionalnoj inteligenciji

Brackett, M. A., Rivers, S. E., Reyes, M. R., & Salovey, P. (2012). Enhancing academic performance and social and emotional competence with the RULER feeling words curriculum. *Learning and Individual Differences*, 22(2), 218-224.

Rivers, S. E., Brackett, M. A., Reyes, M. R., Elbertson, N. A., & Salovey, P. (2013). Improving the social and emotional climate of classrooms: A clustered randomized controlled trial testing the RULER approach. *Prevention science*, 14(1), 77-87.

Mayer, J. D., Salovey, P., Caruso, D. R., & Sitarenios, G. (2001). Emotional intelligence as a standard intelligence. *Emotion*, 1(3), 232-242.

Krstić, K. Lj. (2016). Socioemocionalni aspekti nastave i učenja. *Nastava i vaspitanje*, 65(3), 471-490.

Altaras Dimitrijević, A. (2022). *Emocionalna inteligencija: konceptualizacija i merenje*. Clio.

Durlak, J. A. (Ed.). (2015). *Handbook of social and emotional learning: Research and practice*. Guilford Publications.